

**Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 180/1996 vp laiksi yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta. Eduskunnalle on lakivaliokunta antanut asiasta mietintönsä n:o 19/1996 vp.

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle helmikuun loppuun 1997 mennessä esityksen ulosottolain muuttamiseksi ainakin niin, että asuinirtaimisto suojataan ja vapaakuukausimalli otetaan käyttöön.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

## Laki

### yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* yksityishenkilön velkajärjestelystä 25 päivänä tammikuuta 1993 annetun lain (57/93) 7 §:n 2 momentti, 10 §:n 1—4 kohta, 14 §, 24 §:n 2 ja 3 momentti, 29 §:n 1 momentti, 30 §:n 2 ja 4 momentti, 31 §:n 4 momentti, 36 §:n 12 kohta, 40 §:n 1 ja 3 momentti, 41 ja 42 §, 44 §:n 1 momentin 3 kohta sekä 2 ja 3 momentti, 49 §:n 3 ja 4 momentti, 53 §:n 1 momentti, 54 §:n 4 momentti, 58 §:n 1 momentti, 61 §:n otsikko sekä 1 ja 3 momentti, 62 §:n 1 momentti, 62 a §:n 1 momentti, 70 §:n 1 momentti, 84 § ja 85 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 31 §:n 4 momentti, 54 §:n 4 momentti, 58 §:n 1 momentti ja 62 a §:n 1 momentti 31 päivänä tammikuuta 1995 annetussa laissa (113/95) sekä *lisätään* lakiin uusi 9 a, 11 a ja 28 a §, 30 §:ään uusi 5 momentti, lakiin uusi 31 a, 40 a ja 43 a §, 48 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, 50 §:ään uusi 3 momentti ja 63 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

#### 7 §

#### *Velallisen myötävaikutusvelvollisuus*

Velallinen on velvollinen myötävaikuttamaan siihen, että velkajärjestely voidaan asianmukaisesti toteuttaa ja että selvittäjä voi asianmukaisesti hoitaa tehtävänsä. Velkajärjestelyä haettuaan velallisen tulee pyrkiä ylläpitämään maksukykyään ja ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin maksukykynsä parantamiseksi, joita häneltä kohtuudella voidaan edellyttää.

#### 3 luku

#### **Velkajärjestelyn aloittaminen**

#### 9 a §

#### *Velkajärjestelyn estyminen väliaikaisesta syystä*

Jos velallisella ei väliaikaisena pidettävästä syystä ole maksuvaraa tai velallinen ei sellaisen syyn vuoksi kykene maksuvarallaan maksamaan tavallisia velkojaan vähäisenä pidettävää määrää enempää, velkajärjestelyä ei voida myöntää. Syyn väliaikaisuutta ja

maksuvaran määrää arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti velallisen ansaintamahdollisuudet.

## 10 §

### *Velkajärjestelyn yleiset esteet*

Jollei erityisiä vastasyitä ole, velkajärjestelyä ei voida myöntää, jos:

1) velalliselle on määrätty rikoksen perusteella maksuvelvollisuus eikä velkajärjestelyn myöntämistä voida pitää perusteltuna velan määrä, rikoksen laatu, vahingon kärsineen asema ja muut seikat huomioon ottaen;

2) velallinen on epäiltyä esitutkinnassa tai syytteessä rikoksesta taikka hänen syykseen on luettu rikos, ja velkajärjestely voitaisiin 1 kohdan nojalla evätä, jos velalliselle määrätään rikoksen perusteella maksuvelvollisuus;

3) merkittävänä pidettävää velkaa on syntynyt elinkeinotoiminnassa, jossa on menettely törkeän sopimattomasti velkojia kohtaan tai laiminlyöty olennaisesti lakisääteisiä velvollisuuksia tai joka on ollut pääasiallisesti keinottelunluonteista;

4) velallinen on olemassa olevien tai odotettavien taloudellisten vaikeuksiensa vuoksi sopimattomasti heikentänyt taloudellista asemaansa tai suosinut jotakuta velkojaa taikka muutoin järjestellyt taloudellista asemaansa velkojien vahingoittamiseksi, tai on todennäköisiä syitä epäillä velallisen menetelleen näin;

## 11 a §

### *Velkaantumiseen liittyvä selvitys*

Velkajärjestelyä hakiessaan velallisen on esitettävä selvitys velan ottamisen syistä sekä tuloista ja varoista, joilla velat oli tarkoitus maksaa takaisin, sekä seikoista, jotka ovat aiheuttaneet hänen maksukyvyttömyytensä.

## 14 §

### *Velkojan oikeus periä saatava kolmannen asettamasta vakuudesta*

Velkajärjestelyn alkaminen ei estä velkojaa

perimästä velkaa takaajalta taikka kolmannen henkilön asettaman vakuuden arvosta eikä irtisanomasta tai muuten eräännyttämistä velkaa takaajan tai edellä tarkoitetun vakuuden asettajan osalta. Suorituksen vaatiminen takaajalta ei edellytä velalliseen kohdistettua eräännyttämistointia.

## 24 §

### *Kanssavelallisten maksuohjelma*

Milloin kanssavelalliset, jotka ovat yhteisvastuullisessa velkasuhteessa muusta kuin vakuusvelasta, ovat hakeneet velkajärjestelyä yhdessä, kunkin maksuohjelmassa otetaan huomioon se osa velasta, joka hänen osalleen tulee, kun velka jaetaan velallisten taloudellisen aseman mukaisessa suhteessa. Velallisen taloudellisella asemalla tarkoitetaan velallisen varojen ja viiden vuoden maksuohjelmalla saatavan kertymän suhdetta velallisen velkoihin. Mitä edellä säädetään, sovelletaan vastaavasti, kun velallinen ja takaaja ovat yhdessä hakeneet velkajärjestelyä.

Kanssavelallisten ja takaajan takautumisoi-  
keuteen perustuva velka on 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa velkajärjestelyssä samanlaisessa viimesijaisessa asemassa kuin 31 §:n 3 momentissa tarkoitettut velat.

## 28 a §

### *Tavoittamattomien velkojien asema*

Jos velkajärjestelyn piiriin kuuluu asetuksella säädetävän markkamäärän alittava velka elinkeinonharjoittajalle, jota ei ole voitu tavoittaa, velka voidaan jättää maksuohjelmassa huomioon ottamatta. Edellä sanottu ei estä tällaisen velan velkojaa hakemasta maksuohjelman muuttamista.

## 29 §

### *Maksuohjelman sisältö ja kesto vakuusvelkojen osalta*

Jos velallisella on velkaa, josta hänen perusturvaansa kuuluva omaisuus on vakuutena, tulee velallisen maksuvarasta ensin osoit-

taa tarpeellinen osuus tällaista velkaa varten (*vakuusvelkaosuus*). Tämä vakuusvelkaosuus on määrättävä niin suureksi, että vähintään vakuusvelan nykyarvo tulee maksetuksi kohtuullisen ajan kuluessa. Ilman erityistä syytä tämä aika ei saa olla olennaisesti pitempi kuin jäljellä oleva alkuperäinen luottoaika.

### 30 §

#### *Yleissäännös maksuohjelmasta tavallisten velkojen osalta*

Tavallisten velkojen osalta velkajärjestelyn ja maksuohjelman sisältö on määrättävä niin, että maksuohjelman kesto on viisi vuotta. Maksuohjelman kesto voi kuitenkin olla lyhyempi kuin viisi vuotta, jos se on kohtuullista ottaen huomioon velallisen olosuhteet sekä se, miten ja missä määrin velallinen on suorittanut velkojaan ennen maksuohjelman vahvistamista tai suorittaa niitä omaisuuden rahaksimuutosta saatavilla varoilla.

Jos velallisen maksuvelvollisuus on maksuohjelmassa kokonaan poistettu, maksuohjelman kesto on viisi vuotta, jollei 31 a §:stä johdu muuta.

Jos velallisen on 70 §:n 1 momentin nojalla suoritettava selvittäjän saatava, maksuohjelman kesto pitenee neljä kuukautta tai sitä lyhyemmän ajan, jolta velallisen osuus selvittäjän saatavasta kertyisi hänen maksuvastastaan maksuohjelman vahvistamisen jälkeen.

### 31 §

#### *Tavallisten velkojen keskinäinen asema*

Maksuohjelma voidaan laatia niin, että velkojille tulevat määrältään vähäiset jakoosuudet määrätään maksettavaksi ensin, ja myös niin, että velalliselle määrääjain kertyvä maksuvara käytetään vuorotellen eri velkojille tuleviin suorituksiin, mikäli se on maksuohjelman toteuttamisen kannalta taroituksenmukaista eivätkä muiden velkojen mahdollisuudet maksun saantiin sen vuoksi ilmeisesti vaarannu. Jos velkoja on useampi kuin yksi, maksuohjelmassa voidaan jättää

ilman suoritusta velkoja, jolle kertyisi vähäinen, asetuksella säädettävää markkamäärää pienempi jako-osuus.

### 31 a §

#### *Maksuohjelman keston jatkaminen yksityisvelkojen hyväksi*

Jos velkojana on yksityishenkilö (*yksityisvelkoja*), maksuohjelman kesto voidaan hänen vaatimuksestaan määrätä jatkumaan enintään kaksi vuotta sen jälkeen, kun maksuohjelma on muiden tavallisten velkojen osalta päättynyt. Jos velallinen säilyttää omistusasuntonsa, tämä kahden vuoden aika voidaan määrätä alkamaan myöhemmästään ajankohdasta kuin siitä, kun maksuohjelma on tavallisten velkojen osalta päättynyt. Edellytyksenä ohjelman jatkamiselle on, että siihen on erityisen painavia syitä ottaen huomioon yksityisvelkojan saatavan määrä ja hänen taloudellinen asemansa sekä velallisen olosuhteet.

Päätös maksuohjelman jatkamisesta voidaan tehdä maksuohjelman keston aikana, jos asiaa ei ole voitu päättää maksuohjelmaa vahvistettaessa yksityisvelkojan saatavan määrän epäselvyyden tai muun erityisen syyn vuoksi.

### 36 §

#### *Maksuohjelmaan sisällytettävät tiedot*

Maksuohjelmasta tulee käydä ilmi riittävästi eriteltyinä seuraavat seikat:

12) toimenpiteet, joihin velallisen on ryhdyttävä, mikäli hänen maksukykynsä olennaisesti paranee;

### 40 §

#### *Maksuohjelman oikeusvaikutukset*

Kun maksuohjelma on vahvistettu, velkajärjestelyn piiriin kuuluvien velkojen ja muiden maksuohjelmassa säänneltyjen oikeussuhteiden ehdot määräytyvät ohjelman mukaisesti. Ohjelman keston päättymisestä huolimatta velallisen maksuohjelmassa määrätty maksuvelvollisuus säilyy siltä osin kuin sitä ei ole täytetty. Velallisen omaisuuteen koh-

distuva, velkajärjestelyn piiriin kuuluvaan velkaan perustuva ulosmittaus raukeaa, kun maksuohjelma on lainvoimaisesti vahvistettu. Sama koskee muuta sellaiseen velkaan perustuvaa täytäntöönpanoa. Sakon muutorangaistuksen täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä maksuohjelman keston aikana.

Sitoumus tai sopimus, jonka mukaan velallisen on tehtävä velkajärjestelyn piiriin kuuluvaa velkaan perustuva tai siihen liittyvä suoritus, on mitätön, jollei suoritusvelvollisuus perustu vahvistettuun maksuohjelmaan tai tämän lain säännöksiin. Maksuohjelman päätyttyä velallinen voi kuitenkin vapaaehtoisesti suorittaa velkajärjestelyn piiriin kuuluvia velkoja.

#### 40 a §

##### *Tuntemattomien velkojen asema*

Jos vasta maksuohjelman päätyttyä ilmenee velkajärjestelyn piiriin kuuluva velka, jonka perusteella maksuohjelmaa olisi voitu muuttaa, velallisen on suoritettava velasta määrä, jonka velkoja olisi saanut, jos velka olisi sisältynyt maksuohjelmaan.

#### 41 §

##### *Maksuohjelman noudattaminen*

Velallisen on suoritettava maksuohjelman mukaiset maksut kullekin velkojalle ohjelmassa määrättyä maksuaikataulua noudattaen. Tuomioistuim voi, milloin harkitaan tarkoituksenmukaiseksi, määrätä, että velallisen on suoritettava maksut osaksi tai kokonaan ulosottomiehelle velkojille tilitettäväksi. Ulosottomies voi antaa ulosottolaissa tarkoitetun maksukiellon maksuohjelman mukaisten suoritusten pidättämiseksi velallisen palkasta, eläkkeestä, elinkeinotulosta tai muusta toistuvaissuorituksesta noudattaen soveltuvin osin mitä maksukiellosta säädetään ulosottolaissa. Määräys raukeaa, jos ulosottomies katsoo, että edellytyksiä maksuohjelman toteuttamiselle ei ole. Ulosottomiehen on ilmoitettava raukeamisesta velalliselle.

#### 42 §

##### *Maksuohjelman laiminlyönnin seuraamukset ja maksuohjelman raukeaminen*

Jos velallinen laiminlyö maksuohjelman mukaisen suorituksen velkojalle, jolla on esinevakuusoikeus velallisen omaisuuteen, velkoja saa käyttää 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja oikeuksiaan, kun suorituksen laiminlyönnistä on kulunut enemmän kuin kolme kuukautta ja suoritus on edelleen maksamatta. Rahaksimuutossa sovelletaan lisäksi, mitä 34 §:ssä säädetään.

Jos velallinen laiminlyö maksuohjelman mukaisen suorituksen muulle kuin 1 momentissa tarkoitetulle velkojalle, velkoja voi maksuohjelman nojalla vaatia täytäntöönpanoa niin kuin ulosottolaissa säädetään, kun suorituksen laiminlyönnistä on kulunut enemmän kuin kolme kuukautta ja suoritus on edelleen maksamatta. Velkoja voi tällöin vaatia koko ohjelmalla tulevan kertymän perimistä. Maksuohjelmassa määrätyille suorituksille ei viivästyksen vuoksi kerry korkea. Täytäntöönpano jatkuu, kunnes velkoja pyytää ulosmittauksen peruuttamista tai velallinen on suorittanut maksuohjelman mukaan erääntyneet suoritukset velkojalle ja saattaa uskottavaksi, että hän vastaisuudessa noudattaa maksuohjelmaa. Jos velalliselta ulosmitatun omaisuuden myynnistä on kuluutettu, omaisuus voidaan myydä, jollei velkoja pyydä ulosmittauksen peruuttamista.

Ulosottomiehen on säilytettävä 1 tai 2 momentin nojalla ulosmitatun omaisuuden myynnistä saadut varat, jos on syytä olettaa, että varat voidaan käyttää velallisen muun kuin täytäntöönpanoa hakeneen velkojan velan suoritukseksi.

Tuomioistuim voi määrätä maksuohjelman raukeamaan, jos:

1) velallinen on olennaisesti laiminlyönyt maksuohjelman noudattamisen ilman hyväksyttävää syytä;

2) maksuohjelman vahvistamisen jälkeen ilmenee seikkoja, jotka olisivat estäneet velkajärjestelyn, jos ne olisivat olleet tiedossa velkajärjestelystä päätettäessä; tai

3) velallinen on vaarantanut maksuohjelman toteutumisen velkaantumalla ilman välttämättömään toimeentuloonsa liittyvää tai siihen rinnastettavaa perustetta taikka laimin-

lyömällä muulla tavoin myötävaikutusvelvollisuutensa.

Jos maksuohjelma on määrätty raukeamaan, velkojilla on oikeus vaatia maksua saatavastaan velalliselta niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman velkajärjestelyä. Velallisen ei kuitenkaan ole suoritettava velalle viivästyskorkoa maksuohjelman keston ajalta, jollei tuomioistuim maksuohjelman raukeamisen syyn vuoksi toisin määrää.

Päätöstä, jolla maksuohjelma on määrätty raukeamaan, on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei tuomioistuin erityisistä syistä määrää, että päätöstä on noudatettava vasta, kun se on lainvoimainen tai asiassa toisin määrätään.

#### 43 a §

##### *Velallisen kuolema maksuohjelman aikana*

Jos velallinen maksuohjelman aikana kuolee, maksuohjelma raukeaa ja velat on vainajan jälkeen otettava huomioon niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman velkajärjestelyä. Maksuohjelman keston ajalta veloille ei kuitenkaan kerry viivästyskorkoa.

Jos velallinen on velkajärjestelyssä säilyttänyt omistusasuntonsa, tuomioistuin voi kuolinpesän osakkaiden hakemuksesta kuitenkin määrätä, että maksuohjelma ei velallisen kuoleman vuoksi raukea. Edellytyksenä tälle on, että velallisen leski tai lapsi asuu edelleen vakituisesti tässä asunnossa, joka on heille tarpeen, ja osakkaat saattavat todennäköiseksi, että maksuohjelman laiminlyöntiä ei tapahdu. Hakemus on tehtävä kuukauden kuluessa perunkirjoituksesta 49 §:n 4 momentissa tarkoitettulle tuomioistuimelle. Hakemuksesta on varattava niille velkojille, joiden velat on otettu maksuohjelmassa huomioon, tilaisuus tulla kuulluksi. Jollei hakemusta tehdä määrääjässä tai se hylätään, maksuohjelma raukeaa 1 momentissa säädettyin vaikutuksin.

#### 44 §

##### *Maksuohjelman muuttaminen*

Maksuohjelmaa voidaan velallisen tai velkojan hakemuksesta muuttaa, jos:

3) ohjelman vahvistamisen jälkeen ilmenee velkajärjestelyn piiriin kuuluva velka, joka ei ollut tiedossa maksuohjelmaa vahvistettaessa tai joka on 28 a §:n nojalla jätetty maksuohjelmassa huomioon ottamatta; tai

Velallisen maksukyvyyn muuttumista voidaan pitää olennaisena vain, jos:

1) velallisen maksukyky on pitkäaikaisesti heikentynyt niin, että häneltä ei voida kohuudella edellyttää maksuohjelmassa määrätyn maksuvelvollisuuden täyttämistä;

2) velallisen maksukyky on parantunut sen vuoksi, että velallisen tulot ovat kasvaneet tai välttämättömät menot velallisen asumisoloissa ja -kustannuksissa tapahtuneen muutoksen vuoksi alentuneet kalenterivuoden aikana vähintään asetuksella säädettävän markkamäärän; tai

3) velallinen saa perinnön, lahjan tai muun kertaluonteisen suorituksen, jonka määrä yksin tai yhdessä muiden suoritusten kanssa ylittää asetuksella säädettävän markkamäärän.

Muutos, joka maksuohjelmaan tehdään velkojien hyväksi, koskee kaikkia velkojia. Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa velallisen on suoritettava velkojilleen kolme neljäsosaa lisääntyneistä varoistaan. Velkoja, jolle kertyisi vähäinen asetuksella säädettävää markkamäärää pienempi osuus, voidaan kuitenkin jättää ilman suoritusta. Muutos velkojien vahingoksi koskee niitä velkojia, joille ohjelman mukaan vielä tulisi suoritus. Jos ohjelmaa muutetaan 1 momentin 3 kohdan nojalla, muutoksen on oltava sisällöltään sellainen, että velallisen on maksuohjelman kesto koskevien säännösten estämättä suoritettava velkojalle yhtä suuri osuus velasta kuin muille samassa asemassa oleville velkojille, jollei se ole kohtuutonta ottaen huomioon velan määrä ja

peruste sekä suorituksen taloudellinen merkitys velallisen olosuhteissa. Jos maksuohjelmaa muutetaan velkojen hyväksi, ohjelman kesto voidaan pidentää sitä aikaa vastaavalla ajalla, jona velallisen maksukyky oli parantunut. Ohjelman kesto voidaan pidentää myös selvittäjän saatavan maksamista var-  
ten.

#### 48 §

##### *Osakkeenomistajaa koskeva erityissäännös*

Edellä 1 momentissa tarkoitetut velat kuuluvat kuitenkin velkajärjestelyn piiriin, jos yhtiön osalta on aloitettu yrityksen saneeraus-  
rauksesta annetussa laissa tarkoitettu menettely tai yhtiölle on vahvistettu saneerausohjelma.

#### 49 §

##### *Käsittelyjärjestys ja toimivaltainen tuomioistuin*

Velkajärjestelystä päättää se tuomioistuin, joka on velallisen yleinen oikeuspaikka tai, jos velalliset hakevat velkajärjestelyä yhdessä, se tuomioistuin, joka on heistä jonkun yleinen oikeuspaikka. Edellä 45 §:n 2 momentin 2 kohdassa ja 48 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa velkajärjestelystä voi päättää se tuomioistuin, jossa saneerausmenettely on vireillä.

Maksuohjelman raukeamisesta ja muuttamisesta päättää 3 momentissa tarkoitettu tuomioistuin tai se tuomioistuin, joka on ratkaissut velkajärjestelyä koskevan asian.

#### 50 §

##### *Velkajärjestelyn hakeminen*

Konkurssissa olevan velallisen hakemusta ei voida ottaa tutkittavaksi.

#### 53 §

##### *Selvityksen hankkiminen*

Tuomioistuimen on, milloin aihetta on,

velkojan esittämästä vaatimuksesta hankittava tarpeellinen selvitys siitä, onko olemassa sellaisia seikkoja, jotka voivat aiheuttaa hakemuksen hylkäämisen 10 §:ssä mainituilla perusteilla. Tuomioistuin voi hankkia selvitystä myös omasta aloitteestaan.

#### 54 §

##### *Päätös velkajärjestelyn aloittamisesta*

Tuomioistuimen on, jollei 66 §:stä muuta johdu, viipymättä lähetettävä velkojille sekä takaaajille, vakuuden asettajille ja kanssavelallisille jäljennös päätöksestä, hakemuksesta ja velallisen ehdotuksesta maksuohjelmaksi sekä selvitys 31 a §:ssä tarkoitettusta mahdollisuudesta vaatia maksuohjelman keston jatkamista.

#### 58 §

##### *Asian lykkääminen ja raukeaminen eräissä tapauksissa*

Jos ehdotusta maksuohjelmaksi ei voida 38 §:n mukaan vahvistaa, tuomioistuin voi varata velalliselle tai selvittäjälle tilaisuuden määräpäivään mennessä laatia uuden ehdotuksen. Asiaan osallisilta on pyydetävä määräpäivään mennessä lausuma uudesta ehdotuksesta siltä osin kuin tuomioistuin pitää sitä tarpeellisena aikaisempaan ehdotukseen tehtävien muutosten merkitys ja annettujen lausumien sisältö huomioon ottaen.

#### 61 §

##### *Maksuohjelman raukeamista ja muuttamista koskeva hakemus*

Maksuohjelman raukeamista tai muuttamista koskeva hakemus on tehtävä tuomioistuimelle kirjallisesti. Hakemus on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun peruste siihen on tullut velallisen tai velkojan tietoon. Hakemusta maksuohjelman muuttamiseksi ei voida tehdä sen jälkeen, kun maksuohjelman kesto on päättynyt. Hakemus maksuohjelman raukeamisesta on tehtävä viimeistään kahden vuoden kuluessa siitä, kun maksuohjelmassa määrätty suoritusvelvollisuus on täytetty. Jos hakemuksen

perusteena on rikoslain 39 luvun 2 tai 3 §:ssä tarkoitettu velallisen menettely, hakemus voidaan kuitenkin tehdä ennen kuin syyteoikeus rikoksesta on vanhentunut.

Velkojan hakemuksesta on varattava velalliselle ja niille velkojille, joiden kuulemista tuomioistuin pitää tarpeellisena, tilaisuus tulla kuulluksi. Jos tuomioistuin katsoo, että maksuohjelman muuttamiseen on aiheetta, se voi asettaa määräpäivän, johon mennessä velallisen on toimitettava tuomioistuimelle ehdotus maksuohjelmaksi. Ehdotuksen käsitelystä on voimassa mitä edellä säädetään.

## 62 §

### *Oikeudenkäyntikulut ja kunnalle suoritettava korvaus*

Asiaan osalliset vastaavat itse menettelyyn osallistumisesta aiheutuvista kustannuksista. Edellä 57 §:n 1 momentissa tarkoitettussa väitteiden ja, jos erityistä syytä on, maksuohjelman raukeamista koskevan hakemuksen käsittelyssä sovelletaan kuitenkin vastavasti, mitä oikeudenkäyntikuluista riita-asiasa säädetään. Velallisen velvollisuudesta korvata selvittäjän palkkio ja korvaus kustannuksista säädetään 70 §:n 1 momentissa.

## 62 a §

### *Ilmoitukset ja tiedoksiantotapa*

Maksuohjelmaa koskevan päätöksen antamispäivä on ilmoitettava velalliselle, kaikille velkojille, velallisen kotipaikan ulosottoviranomaiselle ja selvittäjälle, jos sellainen on määrätty. Ilmoituksessa on mainittava, onko maksuohjelmaehdotusta muutettu sen jälkeen, kun ehdotus on toimitettu asiaan osallisille. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä velkojalle, jonka saatava velalliselta on vähäinen ja joka ei ole toiminut lausumaa maksuohjelmaehdotuksesta. Maksuohjelman muuttamista koskevan päätöksen antamispäivä on ilmoitettava velalliselle ja niille velkojille, joille asiassa on varattu tilaisuus tulla kuulluksi. Maksuohjelman raukeamisesta on ilmoitettava velalliselle, velallisen koti-paikan ulosottoviranomaiselle sekä velkojille siltä osin kuin tuomioistuin pitää sitä tarpeellisena. Muutoksenhakutuomioistuin

voi antaa ilmoittamisen käräjäoikeuden tehtäväksi.

## 63 §

### *Muutoksenhaku*

Jos päätökseen, jolla velkajärjestelyä koskeva hakemus on hylätty, on haettu muutosta ja velallinen on asetettu konkurssiin ennen asian ratkaisemista muutoksenhakutuomioistuimessa, konkurssi raukeaa, jos velkajärjestely aloitetaan.

## 70 §

### *Selvittäjän palkkio ja kustannusten korvaaminen*

Selvittäjällä on oikeus saada tehtävästään kohtuullinen palkkio sekä korvaus hänelle aiheutuneista, tehtävän kannalta tarpeellisista kustannuksista. Velallisen on maksettava selvittäjän saatavasta määrä, joka vastaa velallisen maksuvaraa enintään maksuohjelman vahvistamisen tai muuttamisen jälkeen seuraavien neljän kuukauden ajalta. Tämä velallisen maksuosuus voidaan ottaa myös velalliselle velkajärjestelyn alkamisen jälkeen kertyneistä varoista. Velallisen maksuosuuden ylittävä määrä selvittäjän saatavasta määrätään maksettavaksi valtion varoista. Jos hakemus hylätään, saatava määrätään kokonaisuudessaan maksettavaksi valtion varoista. Velallisen on tällöin korvattava valtiolle sen varoista maksettu saatava, jos hakemuksen hylkääminen on perustunut siihen, että velallinen on laiminlyönyt menettelyyn liittyviä velvollisuuksiaan. Jos selvittäjä on määrätty huolehtimaan maksuohjelmassa vahvistetusta rahaksimuutosta, palkkio ja kustannukset tästä tehtävästä otetaan kuitenkin omaisuuden myyntihinnasta. Jos selvittäjänä on toiminut yleinen oikeusavustaja, palkkio ja korvaus suoritetaan kunnalle. Oikeusministeriö vahvistaa palkkion ja korvausten perusteet.

## 84 §

### *Velkojan oikeus eräiden tietojen saamiseen*

Maksuohjelman nojalla velkojalla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada

veroviranomaiselta velkajärjestelyn kannalta tarpeelliset velallisen verotusta koskevat tiedot sekä tiedot työvoimaviranomaiselta siitä, onko velallinen ilmoittautunut työvoimatoimistoon, onko hänelle tarjottu työtä ja onko hän kieltäytynyt työstä.

Ulosottomies voi, jos siihen on erityistä syytä, velkojan vaatimuksesta maksuohjelman aikana selvittää velallisen taloudellista asemaa noudattaen soveltuvien osin, mitä ulosottolain 3 luvussa säädetään.

## 85 §

### *Sopimukseen perustuvan velkajärjestelyn laiminlyönti ja muuttaminen*

Jos tässä laissa tarkoitetun velallisen ja velkojan kesken on sovittu velkajärjestelystä eikä sopimuksessa ole muuta määrätty, sopimusta voidaan velallisen tai velkojan vaatimuksesta muuttaa vastaavin perustein kuin maksuohjelmaa voidaan 44 §:n 1—3 momentin mukaan muuttaa. Jolleivät osapuolet pääse muutoksesta sopimukseen kahden kuukauden kuluessa siitä, kun muutosvaatimus on saatettu toisen osapuolen tietoon, sopimuksen muuttamista vaatinut osapuoli saa kanteella vaatia tuomioistuimelta päätöstä sopimuksen muuttamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

Tämän lain 9 a §:ää ja 10 §:n 1—4 kohtaa ei kuitenkaan sovelleta, jos hakemus on tullut vireille 11 päivänä lokakuuta 1996 tai sitä aikaisemmin. Tällöin sovelletaan kuitenkin

kin yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 30 §:n 2 momenttia. Tämän lain 70 §:n 1 momenttia ei sovelleta, jos maksuohjelmaehdotus on toimitettu asiaan osallisille ennen lain voimaantuloa.

Tämän lain säännöksiä maksuohjelman muuttamisesta ja raukeamisesta sovelletaan, jos maksuohjelman muuttamista tai raukeamista koskeva asia on vireillä käräjäoikeudessa tämän lain voimaan tullessa eikä päätöksen antamispäivää ole ilmoitettu tai jos asia tulee vireille tämän lain tultua voimaan. Muutoksenhakutuomioistuimessa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä maksuohjelman muuttamista ja raukeamista koskevassa asiassa, joka on ennen tämän lain voimaantuloa ratkaistu alemmassa tuomioistuimessa ja sellaisessa asiassa myös käräjäoikeudessa, jos asia on muutoksenhakutuomioistuimesta palautettu käräjäoikeuteen.

Jos maksuohjelma on vahvistettu ennen tämän lain voimaantuloa, on velallisen maksuvelvollisuudesta voimassa mitä tämän lain 40 §:n 1 momentissa säädetään ja maksuohjelman täytäntöönpanokelpoisuudesta ja täytäntöönpanosta mitä 42 §:n 1—3 momentissa säädetään.

Tämän lain 31 a §:ää ei sovelleta, jos päätös velkajärjestelyn aloittamisesta on tehty ennen lain voimaantuloa.

Tämän lain 61 §:n 1 momentin säännöstä määräajasta maksuohjelman raukeamista koskevan hakemuksen tekemiseksi ei sovelleta, jos maksuohjelma on päättynyt ennen lain voimaantuloa.

Tämän lain 43 a §:ää ei sovelleta, jos velallinen on kuollut ennen lain voimaantuloa.

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 1996